

Claus Christian Wildenschild
Gl Skovbølvej 28
6200 Aabenraa

Miljø
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 7376 7676

Dato: 14-10-2019
Sagsnr.: 19/55371

Kontakt:
Søren Lyngdal H. Christensen
Direkte tlf.: 7376 7783
E-mail: slc@aabenraa.dk

Landzonetilladelse til etablering af minivådområde på matr. 224 Skovbølgård, Felsted

Miljørådgiver Britt Bjerre Paulsen, LandboSyd, har på dine vegne søgt om tilladelse til at etablere et minivådområde på ca. 4.300 m² på ovennævnte matrikel.

Afgørelse

Aabenraa Kommune meddeler hermed landzonetilladelse, jf. § 35 i planloven¹, til etablering af et minivådområde på ca. 4.300 m² på matr. 224 Skovbølgård, Felsted.

Landzonetilladelsen meddeles med følgende vilkår:

- Minivådområdet udføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet (bilag 2 & 3).
- Det opgravede materiale planeres ud på samme matrikel, så det indpasses i det naturlige terræn, som beskrevet i ansøgningen.
- Opgravet materiale må ikke udsprede i beskyttede naturarealer (bilag 1).
- Der må ikke udsættes andefugle, fisk, krebs eller andre dyr.
- Hvis der observeres fortidsminder, skal gravearbejdet straks standses og Museum Sønderjylland kontaktes. Museets anvisninger skal følges.
- Vådområdet må ikke påvirke afstrømning fra det opstrøms liggende drænopland.
- At der rettes henvendelse til kommunen, når minivådområdet er etableret.
- Efterfølgende oprensning af sedimentationsbassinet bør kun ske i perioden 1. oktober til 1. marts af hensyn til dyrelivet. Det oprensede materiale planeres ud på arealer, der ikke er omfattet af naturbeskyttelseslovens² § 3.

Redegørelse

Aabenraa Kommune har den 8. juli 2019 modtaget ansøgning om tilladelse til at etablere et minivådområde på 4.300 m² på matr. 224 Skovbølgård, Felsted. Placeringen af minivådområdet er vist på kort i bilag.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 287 af 16. april 2019 om planlægning

² Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 om naturbeskyttelse

Ansøgningen er vedhæftet som bilag 3.

Minivådområder er et nyt kollektivt kvælstofvirkemiddel, som har en høj effekt på fjernelse af kvælstof og partikelbundet fosfor fra drænvand.

Det oplyses i ansøgningen, at anlægget bliver ca. 125 m langt på den ene led og ca. 50 m langt på den anden led. Det udformes med hældning på maksimalt 30 grader mod syd, vest og øst. Mod nord er der et kraftigt fald i terrænet, som vanskeliggør en gradient på 30 grader. Ud over selve vandspejlet er der et skråningsanlæg rundt om bassinerne, og en iltningsstrappe eller et iltningsbassin, som vandet skal igennem. Ved indløbet til anlægget etableres et sandfang på 260 m², som forbindes til bassinet med en rørføring under en privat grusvej.

Kommunen har den 14. oktober 2019 vurderet lokaliteten, hvor minivådområdet ønskes etableret, ud fra luftfotos og terrænmodel. Lokaliteten er en dyrket mark, der grænser op mod Vesterskov mod syd og øst. Mod syd er der et par mindre søer, som leder vand til Dyrbæk. Det ansøgte minivådområde ligger i en lav del af matriklen i forhold til det omgivende terræn. Ansøger har oplyst oplandet til 39,9 ha.

Kommunen har ingen data omkring registrering af planter, pattedyr, fugle eller padder fra lokaliteten. Grundet nærheden til Vesterskov må det formodes, at der er en del dyreliv i området, som dog ikke påvirkes af det ansøgte, da al gravearbejde foregår på mark.

Vurdering

Etablering af minivådområdet forudsætter kommunens landzonetilladelse, som er meddelt efter § 35 i planloven. Efter § 35 må der i landzone blandt andet ikke ske ændringer i anvendelsen af ubebyggede arealer uden forudgående tilladelse fra kommunalbestyrelsen. Ved meddelelse af landzonetilladelser skal landskabelige og biologiske værdier tilgodeses.

Etablering af minivådområdet må ikke medføre:

- at vandet får væsentlig ændret afløbsretning, det vil sige, at regnvand og anden nedbør må ikke i væsentlig grad ledes i en anden retning, eller
- at der sker uønsket opstuvning af vand på anden mands jord.

Det er kommunens vurdering, at der ikke vil være risiko for opstuvning af vand i baglandet, da minivådområdet etableres med indløb til et åbent sedimentationsbassin, og sikres frit udløb gennem en iltningsstrappe af marksten.

Aabenraa Kommune vurderer ligeledes, at det ansøgte er af underordnet betydning for naboerne, da nabomatriklerne enten er ubebyggede eller afskærmet med beplantning.

Aabenraa Kommune skal i henhold til habitatbekendtgørelsens³ § 10 foretage en vurdering af tilladelsen i forhold til den generelle beskyttelse af visse dyre- og plantearter.

Ifølge rapport fra DCE vedr. dyrearter på habitatdirektivets bilag IV-liste (<https://www2.dmu.dk/Pub/FR635.pdf>) kan en række flagermus og padder forekomme i området.

Flagermusenes forekomst i landskabet bestemmes i høj grad af tilstedeværelsen af de rigelige jagt- og fødesøgningsområder, ofte i mosaik af græsningsarealer, marker med forskellige afgrøder, levende hegn, stynede træer, småsøer og damme.

Alle danske paddearter er afhængige af adgang til småsøer eller lignende vådområder for at kunne yngle. Nogle arter benytter også disse vandområder som levested uden for yngletiden, mens andre undertiden fungerer som overvintringssted.

Det er kommunens vurdering, at vandspejlet i det ansøgte minivådområde vil øge tilstedeværelsen af insekter, og på sigt bidrage til et øget fødegrundlag for områdets bestande af såvel flagermus som padder. Kommunen vurderer desuden, at projektet vil kunne forbedre yngle- og rastemulighederne for padderne i området.

I forhold til plantearter optaget på habitatdirektivets bilag IV b) vurderer kommunen, at der ikke sker nogen ødelæggelse af disse som følge af projektet, da ingen af de syv plantearter er registreret på stedet, eller vurderes at findes der.

Museum Sønderjylland – Arkæologi Haderslev har foretaget arkivalsk kontrol af området, hvor minivådområdet etableres. Museet har ingen bemærkninger til det ansøgte, idet der tidligere er udført terrænregulering i området.

Kommunen vurderer konkluderende, at der i denne sag kan meddeles landzonetilladelse, idet:

1. terrænændringerne er begrænsede, da minivådområdet etableres i en naturlig lavning i en dyrket mark,
2. de eksisterende naturværdier i området hvor minivådområdet etableres, er begrænsede,
3. de landskabelige værdier forøges med større grad af landskabelig variation, og
4. den biologiske mangfoldighed øges ved etableringen, idet natur- og mosaikarealerne øges.

---

³ Bekendtgørelse nr. 926 af 27. juni 2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

Aabenraa Kommune vurderer, at det ansøgte er i overensstemmelse med planloven og overordnede naturbeskyttelsesinteresser. I afgørelsen er der lagt vægt på, at minivådområdet har til formål at rense drænvandet for kvælstof og fosfor, inden det ledes videre ud i vandmiljøet, samt at det kan indplaceres som en naturlig del i landskabet, der samtidig øger den biologiske mangfoldighed i området.

Offentliggørelse, klagefrist og andre bestemmelser

Landzonetilladelsen offentliggøres på Aabenraa Kommunes hjemmeside og må ikke udnyttes før klagefristen på 4 uger er udløbet mandag den 11. november 2019. Hvis der klages over tilladelsen vil kommunen give besked derom. Klagevejledning er vedlagt. Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Såfremt der i forbindelse med projektet observeres fortidsminder skal gravearbejdet straks standses og Haderslev Museum kontaktes (tlf. 74 52 75 66). Museets anvisninger skal følges.

Hvis der er konstateret forurening, f.eks. deponeret affald eller kemikalie- og pesticidemballage, skal forureningen anmeldes til kommunen, jf. § 71 i jordforureningsloven⁴.

Med venlig hilsen

Søren Lyngdal H. Christensen
Biolog, Aabenraa Kommune

Vedlagte bilag

Klagevejledning

Bilag 1: Oversigtskort over beskyttet natur

Bilag 2: Oversigtskort over bassininddeling af minivådområdet fra LandboSyd

Bilag 3: Ansøgning om landzonetilladelse fra LandboSyd

---

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 om forurenede jord.

Kopi til klageberettigede:

Miljøstyrelsen; mst@mst.dk

Danmarks Naturfredningsforening; dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Aabenraa; dnaabenraa-sager@dn.dk

Dansk Ornitologisk Forening; natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Aabenraa; aabenraa@dof.dk

Friluftsrådet Sønderjylland; soenderjylland@friluftsradet.dk

Dansk Botanisk Forening; dbf.oestjylland@gmail.com

LandboSyd; info@landbosyd.dk

Sønderjysk Landboforening; slf@slf.dk

Landbrugsrådgivning Syd; dsh@lrs.dk

Landwirtschaftlicher Hauptverein für Nordschlesvig; lhn@lhn.dk

Museum Sønderjylland; planer@msj.dk

Klagevejledning

Planloven

I henhold til Planloven kan afgørelser truffet efter § 35, stk. 1 i lov om planlægning, påklages til Planklagenævnet.

Klageberettigede er

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- lokale foreninger og organisationer som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt. Hvis afgørelsen er offentlig bekendtgjort, regnes klagefristen fra bekendtgørelsen. Den sidste klagedag udløber ved kontortids ophør. Hvis klagefristen udløber en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

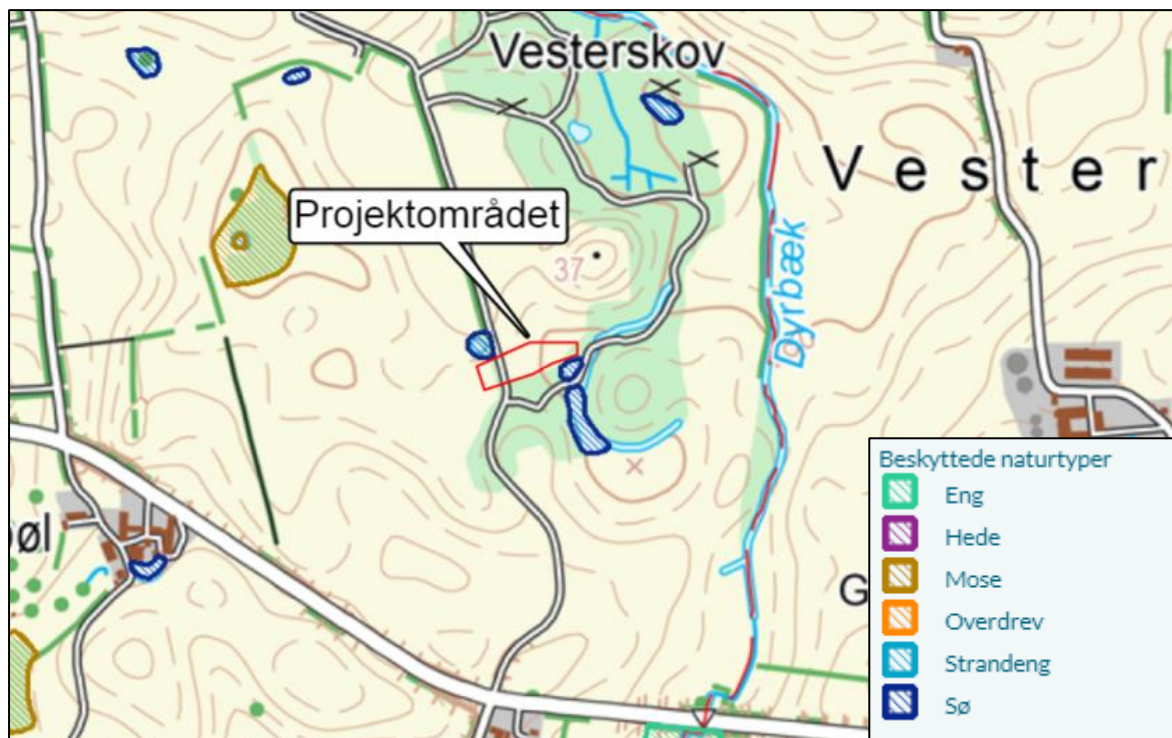
Klage indgives til Planklagenævnet/Miljø- og Fødevareklagenævnet via Klageportalen på www.naevneneshus.dk. Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Aabenraa Kommune i Klageportalen. Ved indgivelse af klage betales et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Aabenraa Kommune. Hvis kommunen fastholder afgørelsen, sender kommunen klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Planklagenævnet/Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa Kommune. Kommunen videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget på www.naevneneshus.dk.

Kommunens afgørelse kan indbringes for domstolene. Det skal ske inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt eller offentliggjort.

Bilag 1 – Oversigtskort over beskyttet natur

Bilag 2 – Oversigtskort over bassinet fra LandboSyd

Ansøgning om landzonetilladelse til etablering af minivådområde på matr. 224 Skovbølgård, Felsted

På vegne af Claus Wildenschild, Gl. Skovbølvej 28, 6200 Aabenraa, ansøger jeg hermed om landzonetilladelse til ændret arealanvendelse og terrænregulering til etablering af et minivådområde på ca. 4300 m², på matr.224, Skovbølgård, Felsted.

Der er tale om et anlæg, der er søgt støtte til gennem Landbrugsstyrelsens minivådområdeordning, der har til formål at bidrage til opfyldelse af Vandplanerne, idet minivådområdet forventes at kunne fjerne 25-30 % af det kvælstof, der er i drænvandet, der ledes igennem området.

Arealet, hvor anlægget ønskes etableret, er et hjørne af en dyrket mark. Det ligger i et område, hvor der er lidt terrænforskel, idet terrænet falder ned mod et lavt areal, der afvander til Dyrbækken. Der er nogle markante bakke-knolde omkring lokaliteten, der ligger på et skrånende terræn ned mod et lavt og vådt område, med nogle beskyttede vandhuller, som Claus Wildenschild har gravet for en del år siden. Lokaliteten er omgivet af skov og vandhuller på den ene side, og af dyrket mark på den anden side.

Det skønnes ud fra terrænet i de bagved liggende lavninger, at det rørlagte vandløb ligger relativt dybt, og at vandspejlet i minivådområdet derfor kommer til at ligge i omkring kote 23, eller nogenlunde svarende til vandspejlet i de nærværende liggende vandhuller.

Anlægget etableres med et aflangt sandfang på ca. 260 m² på vestsiden af grusvejen, og en rørføring under grusvejen, ud i det første dybe bassin. Sandfanget og det store bassin får samme vandspejlshøjde, og står i forbindelse med hinanden med et dykket rør under grusvejen.

Det store bassin skal være inddelt i dybe og lavvandede zoner, men med et samlet vandspejl på ca. 4035 m². De dybe zoner skal være 85-115 cm dybe, og de lavvandede zoner skal være 25-40 cm dybe. Sandfanget skal være 80-100 cm dybt.

Anlægget bliver ca. 125 m langt på den ene led, og op til ca. 50 m bredt på den anden led, i det det udformes med en buet facon. Ud over selve vandspejlet er der et skråningsanlæg rundt om bassinerne. Selve vandspejlet i bassinet er ca. 109 m langt, og op til ca. 47 m bredt, foruden sandfanget.

Udløbet fra bassinet bliver med dykkede rør, der leder vandet ud til enten en iltningsbrønd eller et iltningsbassin /iltningstrappe opbygget af marksten, så vandet kan blive iltet, inden det ledes videre i det rørlagte vandløb.

Brinkanlægget udformes med et hældning på max 30 grader på sydsiden. På nordsiden er der et ret kraftigt fald på terrænet. Her kan det være vanskeligt at holde et anlæg på 30 grader hele vejen op, men der vil blive lavet et fladt anlæg op til en sti

eller afsats, som følger vandkanten hen til enderne af anlægget. Brinkanlægget tilsås med græs, evt. iblandet op til 50 % blomstrende urter.

Arealet, hvor anlægget placeres, er lidt kuperet, og der vil derfor på dele af arealet skulle flyttes flere meter jord, for at komme ned til drænene. Det forventes, at bassinerne får en vandspejlskote omkring kote 23 DVR 90. Den overskydende jord fordeles indenfor matriklen. Det kan blive relevant at grave noget muld af i et par lavninger i marken mod vest, på den anden side af grusvejen, for at placere noget ler på en måde, så det ser pænt ud, og ikke giver problemer i forhold til den fremtidige markdrift. Her kan det således komme på tale at hæve terrænet med omkring ½ m. Claus Wildenschild oplyser, at den mark er blevet gennemgravet i forbindelse med total nydræning, afrømning og påfyldning af jord i 1991, så her kan der ikke forventes at findes intakt arkæologisk materiale. Det ses af luftfoto fra hhv. 1989 og 1993, at marken er ændret fra en græsmark til agerjord i de år. Det kan også komme på tale af fylde jord på i lavningen mod syd, som markeret på vedlagte kort – her er der også tidligere fyldt jord på og drænet i flere omgange.

Efter udløbet fra bassinet ledes vandet ned over en iltningstrappe eller gennem et iltningssassin, hvorefter det ledes tilbage i det rørlagte tilløb til Dyrkbækken.

På nordsiden af anlægget vil marken blive afgrænset med en lige forager, så der vil blive nogle hjørner, hvor der vil blive etableret græs eller vildtremise, og tilsvarende ved sedimentationsbassinet. Det forventes, at der med tiden vil indfinde sig vilde vådbundsplanter (tagrør, dunhamre mv.) i selve anlægget, så de lavvandede områder kommer til at virke som grønne bæltter igennem bassinet, som vil give skulesteder for forskellige fugle mv. Anlægget vil ikke blive videre synligt for offentligheden, da det ligger langt nede af en grusvej, hvor der kun er offentlig adgang til fods og på cykel. Der vil være mulighed for at ejer og myndighedspersoner med ærinde kan færdes rundt om anlægget til fods, men der vil ikke blive etableret en egentlig sti, så der vil ikke være offentlig adgang. Når først anlægget er etableret, så vil det tilføre landskabet et åbent vandspejl, som vil udgøre et ekstra landskabeligt element, til gavn for dyrelivet.

Det er ønsket at komme i gang med at etablere anlægget i sensommeren 2019, da der forventes tilsagn til projektet i august / september måned. Hvis kommunen har spørgsmål til projektet, er I velkommen til at kontakte undertegnede, eller Claus Wildenschild på tlf. 40260726 eller Claus@wildenschild.com.

Med venlig hilsen

Britt Bjerre Paulsen
Teamkoordinator Miljø, Miljørådgiver cand. silv.

